

T R E Ś Ć:

ZARZĄDZENIA

- Poz. 61 Nr 180 z dnia 21.XI.1951 r. w sprawie uzupełnienia zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 67 z dnia 30 kwietnia 1951 roku w sprawie organizacji finansowej i systemu finansowego jednostek organizacyjnych podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.
- Poz. 62 Nr 182 z dn'a 21.XII.1951 r. w sprawie właściwego wykorzystania obrabiarek w warsztatach remontowych i produkcyjnych.
- Poz. 63 Nr 183 z dnia 21.XII.1951 r. w sprawie stosowania wapna pokarbidowego w budownictwie.
- Poz. 64 Nr 184 z dnia 22.XII.1951 r. w sprawie usprawnienia gospodarki drewnem usługowym.
- Poz. 65 Nr 187 z dnia 29.XII.1951 r. w sprawie zatwierdzenia branżowych norm pracy.

OKÓLNIKI

- Poz. 66 Nr 89 z dnia 5.XII.1951 r. w sprawie upłynnienia odpadków opałowych.

- Poz. 67 Nr 90 z dnia 7.XII.1951 r. w sprawie akcji nauczania języka rosyjskiego.
- Poz. 68 Nr 93 z dnia 20.XII.1951 r. w sprawie właściwego wykonywania przez jednostki podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego czynności związanych z egzekucją skierowaną do należności pracowników.
- Poz. 69 Nr 94 z dnia 29.XII.1951 r. w sprawie wzmoczenia bezpieczeństwa obrotu czekowego w jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego.

PISMA OKÓLNE

- Poz. 70 Nr 28 z dnia 6.XII.1951 r. w sprawie stosowania płyt pilśniowych.
- Poz. 71 Nr 38 z dnia 17.XII.1951 r. w sprawie sprostowania błędów w instrukcji do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 157 z dnia 27 października 1951 r.
- Poz. 72 Nr 37 z dnia 7.XII.1951 r. w sprawie uporządkowania gospodarki magazynowej.

KOMUNIKATY

61.

ZARZĄDZENIE Nr 180

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 21 listopada 1951 r.

w sprawie uzupełnienia zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 67 z dnia 30 kwietnia 1951 r., w sprawie organizacji finansowej i systemu finansowego jednostek organizacyjnych podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego.

W celu zapewnienia sprawnego i terminowego wystawiania faktur (rachunków) przejściowych z tytułu rozliczeń ze zleceńodawcami za wykonane roboty, przyśpieszenia rotacji środków obrotowych, oraz ułatwienia w wykorzystaniu kredytu inkasowego — zarządzam, co następuje:

§ 1. Zarządzenie Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 67 z dnia 30 kwietnia 1951 r. w sprawie organizacji finansowej i systemu finansowego jednostek organizacyjnych podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego uzupełnia się, jak następuje:

- dotychczasową treść § 11 oznacza się jako ust. 1;
- po ust. 1 dodaje się ustępy 2, 3 i 4 w następującym brzmieniu:

„2. Na uzasadniony wniosek dyrektora centralnego zarządu, spowodowany wystąpieniem podległej jednostki organizacyjnej i po zasięgnięciu opinii banku finansującego — Minister Budownictwa Przemysłowego może przesunąć termin składania rachunków przejściowych.

3. Powodem, uzasadniającym przesunięcie terminu składania rachunków do banku może być:

- znaczną odległość robót od siedziby jednostki organizacyjnej lub siedziby jednostki od siedziby banku finansującego;
- rozliczanie i włączanie do rachunku generalnego wykonawcy, należności subwykonawcy z tytułu wykonywanych przez subwykonawcę robót.

4. Decyzja Ministra, ustalająca przesunięcie terminu składania rachunków podawana jest do wiadomości banku finansującego“.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

W porozumieniu:
MINISTER FINANSÓW

Dąbrowski

Za zgodność:
SEKR. DEP. FINANS.

Z. Piątkowska

62.

ZARZĄDZENIE Nr 182

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 21 grudnia 1951 r.

w sprawie właściwego wykorzystania obrabiarek w warsztatach remontowych i produkcyjnych.

Wobec narastających zadań remontu sprzętu budowlanego, jak również deficytu obrabiarek staje się koniecznym dokonanie właściwego ich rozmieszczenia w zakładach produkcyjnych i remontowych poszczególnych zjednoczeń.

W celu racjonalnego i pełnego wykorzystania obrabiarek użytkowanych w warsztatach budownictwa przemysłowego zarządzam, co następuje:

§ 1. W warsztatach remontowych i produkcyjnych jednostek organizacyjnych budownictwa przemysłowego wprowadza się z dniem 1 stycznia 1952 r. obowiązek pracy na dwie zmiany (przy pełnej obsadzie) następujących rodzajów obrabiarek podstawowych:

a) tokarki, b) strugarki, c) frezarki.

§ 2. Jako minimum przeciętnej wykorzystania obrabiarek wymienionych w § 1 ustala się 3.500 roboczo-godzin w skali rocznej.

§ 3. Współczynnik wykorzystania takich obrabiarek, jak szlifierki, dłutownice, wytaczarki, frezarki specjalne, wiertarki promieniowe i zwykle o średnicy 25 wiercenia, których przepustowość uzależniona jest od wydajności pracy obrabiarek podstawowych — nie może być mniejszy od 0,6 wykorzystania przy pracy jednozmianowej.

§ 4. Z ogólnej ilości obrabiarek użytkowanych w jednym warsztacie ilość obrabiarek pomocniczych takich, jak: piły mechaniczne, obrzynarki, prasy ręczne, wiertarki do średnicy 25 wiercenia, ostrzałki, walce, nożyce nie może przekraczać 30% ilości obrabiarek podstawowych.

§ 5. Zabrania się jakichkolwiek przesunięć obrabiarek pomiędzy zjednoczeniami (przedsiębiorstwami) bez uprzedniej zgody Departamentu Głównego Mechanika, nawet w ramach tego samego centralnego zarządu.

§ 6. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa), które nie wykorzystują posiadanych obrabiarek zgodnie z zasadami i normami ustalonymi w niniejszym zarządzeniu, obowiązane są niezwłocznie zgłosić je do dyspozycji Departamentu Głównego Mechanika.

§ 7. Sprawozdania z wykorzystania obrabiarek należy składać według wzoru ZPR-3 wysłanego przy piśmie Departamentu Głównego Mechanika z dnia 4.8.51. L. dz. DGM/S-2/4317/51. w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły.

§ 8. Za właściwe wykorzystanie obrabiarek zgodnie z zasadami ustalonymi niniejszym zarządzeniem odpowiedzialność ponoszą główni mechanicy centralnych zarządów.

§ 9. Obrabiarki całkowicie zbędne w rozumieniu zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 1 października 1951 w sprawie zagospodarowania zbędnych obrabiarek do metali i drzewa (Monitor Polski A-89, poz. 1225) należy zgłaszać również do Departamentu Głównego Mechanika.

§ 10. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

63.

**ZARZĄDZENIE Nr 183
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO**

z dnia 21 grudnia 1951 r.

**w sprawie stosowania wapna pokarbidowego
w budownictwie.**

Celem wykorzystania wapna pokarbidowego, jako produktu ubocznego przy wytwarzaniu acetyleny z karbidu i tym samym zaoszczędzenia wapna palonego, zarządzam:

§ 1. Wapno pokarbidowe dla spraw murowych traktuje się jako materiał równorzędny z wapnem palonym i dopu-

szcza się do stosowania z wyjątkiem wypadków specjalnie zastrzeżonych w warunkach technicznych.

§ 2. Przy stosowaniu, odbiorze, transporcie i przechowywaniu wapna pokarbidowego obowiązuje załączona instrukcja.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Babiński

Załącznik do zarządzenia Ministra
Budownictwa Przemysłowego Nr 183
z dnia 21.12 1951 r.

INSTRUKCJA

**w sprawie stosowania wapna pokarbidowego
w budownictwie.**

Określenie materiału.

Wapno pokarbidowe jest produktem ubocznym przy wytwarzaniu acetyleny z karbidu. Skład chemiczny i właściwości techniczne wapna pokarbidowego odpowiadają ciastu wapiennemu średnio-tłustemu.

§ 1. Wapno pokarbidowe zaleca się do stosowania w budownictwie zamiast normalnego średnio-tłustego ciasta wapiennego do wszelkiego rodzaju robót murowych.

§ 2. Wapno pokarbidowe winno posiadać konsystencję gęstą, odpowiadającą konsystencji normalnego, średnio-tłustego, dołowanego wapna. W przybliżeniu konsystencja wapna pokarbidowego winna odpowiadać „12“ wg stożka Nowikowa, tak, aby ciasto nie spadało z łopaty i nie nastęczało trudności przy transporcie.

Wapno pokarbidowe winno stanowić jednorodną ciastowatą masę, pozbawioną jakichkolwiek zanieczyszczeń mechanicznych oraz grudek i ziarn zwięzłego wapna.

§ 3. Wapno, pochodzące z większych wytwórni acetyleny, dostarczane za pośrednictwem Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego, Biuro Sprzedaży Gazów Technicznych w Katowicach, nie wymaga zbadania laboratoryjnego, o ile odpowiada § 2 niniejszej instrukcji.

Wapno pokarbidowe, pochodzące z innych źródeł może być stosowane do robót budowlanych po uzyskaniu opinii właściwego laboratorium.

§ 4. Dozowanie wapna pokarbidowego do zapraw odpowiada dozowaniu normalnego średnio-tłustego ciasta wapiennego.

§ 5. Transport wapna pokarbidowego, odbywać się winien w specjalnych wagonach kolejowych lub samochodami i wozami, przy zabezpieczeniu przewożonego wapna przed opadami atmosferycznymi. Wapno pokarbidowe powinno być wykorzystane możliwie blisko miejsca produkcji dla uniknięcia zbędnych, dalekich przewozów.

§ 6. Wapno pokarbidowe należy przechowywać podobnie jak normalne ciasto wapienne w dołach odeskowanych lub betonowych, przykryte warstwą piasku. Nie należy magazynować na placu budowy zapasów większych niż na 2-tygodniowy okres pracy.

§ 7. Szczegółowe warunki techniczne wapna pokarbidowego podane są w wydawnictwie Instytutu Techniki Budowlanej nr 23 z 1950 r.: „Wapno pokarbidowe i jego właściwości“.

64.

ZARZĄDZENIE Nr 184

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 22 grudnia 1951 r.

w sprawie usprawnienia gospodarki drewnem usługowym.

W związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 427 z dnia 17 listopada 1951 r. w sprawie usprawnienia gospodarki drewnem usługowym zarządzam, co następuje:

§ 1. Zabrania się stosowania:

- 1) krawędziaków do stojaków rusztowań zewnętrznych dla robót elewacyjnych oraz dla wszelkiego rodzaju stempli;
- 2) rusztowań dwustojakowych drewnianych przy robotach elewacyjnych z wyjątkiem elewacji z okładzin kamiennych.

§ 2. 1. Do wszelkich robót elewacyjnych z wyjątkiem elewacji z okładzin kamiennych należy stosować rusztowania lekkie, takie, jak: rurowe, drabnowe, na kozłach drewnianych, przesuwne lub na wysuwnicach.

2. Stosowanie rusztowań jednostojakowych może nastąpić jedynie w przypadkach uzasadnionych względami statystycznymi za wyraźną zgodą naczelnego inżyniera Zjednoczenia.

§ 3. 1. Podłużnice (rygi) należy wykonywać w zasadzie z drewna okrągłego lub desek.

2. Leźnie (maculce) powinny być wykonywane w zasadzie z drewna okrągłego.

3. Wymiary drewna okrągłego używanego do rusztowań jedno i dwustojakowych, jak również i inne elementy rusztowań powinny odpowiadać warunkom statystycznym i gwarantować bezpieczeństwo pracy.

§ 4. 1. Szyby windowe należy wykonywać z elementów składanych drewnianych lub rurowych. Poszczególne elementy inwentaryzowanych rusztowań i szybów windowych powinny być nasyczone środkami impregnacyjnymi, zgodnie z zarządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 17 maja 1950 r. w sprawie impregnacji drewna używanego w budownictwie (Dz. U. Min. Budownictwa Nr 7, poz. 74) oraz w miarę możliwości okute i oznaczone kolorowymi pasami.

2. Drewno stosowane do budowy rusztowań i szybów windowych powinno być użyte co najmniej 5-krotnie, o ile normy nie przewidują innej wielokrotności użycia. Do czasu wydania normy przewidzianej § 10 pkt. 2 powierzchnia zarusztowania powinna być dostosowana do ilości zatrudnionych robotników, tak, aby zapewniała pełne wykorzystanie frontu robót oraz możliwie szybki obrót rusztowań.

3. Za pozostawienie rusztowania w stanie niewykorzystanym przez okres dłuższy, niż jeden miesiąc, odpowiedzialny jest niezależnie od kierownika robót, również i naczelnny inżynier właściwego zjednoczenia.

§ 5. Harmonogramy robót dla poszczególnych budów powinny być opracowywane przy uwzględnieniu możliwie szybkiego obrotu drewnem usługowym.

§ 6. W przypadku użycia do budowy budynków gospodarczych materiałów drzewnych, należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) płyty ścian, podłóg, stropów i dachów powinny być wykonywane wyłącznie z elementów prefabrykowanych z odpadków lub krociaków;
- 2) połączenia elementów powinny być wykonywane w sposób zapewniający łatwość montażu i demontażu.

§ 7. 1. Właściwe centralne zarządy wydadzą odpowiednie polecenie zjednoczeniom wyodrębnienia przy ustaleniu remanentów na dzień 31.XII.1951 r. w oddzielnej pozycji drewna usługowego z podziałem na drewno nowe i używane.

2. Inwentaryzacją należy objąć wszystkie rusztowania drabnowe, stojakowe, elementy szybów windowych, kobyłki, skrzynie do zapraw, schodnie, torowiska dla tacek itp., będące w użytkowaniu i pozostające na magazynach.

3. Spisanie drewna usługowego ze stanu ewidencji może nastąpić wyłącznie po stwierdzeniu — zgodnie z działem C. II p. 10 uchwały KERM z dnia 14 października 1949 r. w sprawie stosowania oszczędności drewna w poszczególnych dziedzinach gospodarki narodowej (Monitor Polski Nr A-99, poz. 1171), jego dalszej nieprzydatności przez komisję działającą po każdorazowym zakończeniu większego odcinka robót.

W skład komisji wchodzi: kierownik robót, podmistrz cieśli i przedstawiciel Rady Zakładowej.

Przedmiotowe protokoły wyżej określonej komisji wkleja się do księgi ewidencji sprzętu, zaś ich kopie zachowuje kierownik robót do czasu rozliczenia, o którym mowa w § 8.

§ 8. 1. Kierownicy robót obowiązani są — po zakończeniu budowy jednorocznej, a przynajmniej raz w roku przy budowach wieloletnich, do dokonywania rozliczeń z zużycia drewna wbudowanego i usługowego.

2. Sposób i zasady rozliczenia uregulują odrębne przepisy.

3. W przypadku braku dokumentacji technicznej dla wbudowanego drewna, zużycie jego powinno być zgodne ze wskazaniami pomocniczymi zużycia materiałowego (Instrukcja PKPG Nr 58).

§ 9. 1. Przy składaniu do Państwowej Centrali Drzewnej zamówień na drewno, na rok 1952, zjednoczenia obowiązane są do podania drewna usługowego w oddzielnej pozycji.

2. Zamówienia, o których mowa w pkt. 1, muszą być zgodne z obowiązującymi normami zużycia i normatywami zapasów oraz uwzględniać wielokrotność zastosowania drewna usługowego i posiadane remanenty drewna nowego i używanego.

3. Odpowiedzialność za zgodność zamówień z istotnymi potrzebami ponosi zarówno główny inżynier jednostki zamawiającej, jak również naczelnny inżynier zjednoczenia, sporządzający rozdzielnik.

§ 10. Instytut Organizacji i Mechanizacji Budownictwa:

1. w terminie do dnia 24 grudnia 1951 r. zrewiduje pomocnicze wskaźniki zużycia materiałowego, w celu zmniejszenia norm drewna usługowego;

2. w terminie do dnia 31 grudnia 1951 r. opracuje projekt normy określającej powierzchnię zarusztowania, przypadającą na zespół tynkarski w zależności od rodzaju i frontu robót budynków i umożliwiającą możliwie szybki obrót rusztowań;

3. w terminie do dnia 20 lutego 1952 r. przeprowadzi typizację elementów deskowań, łącznie z ustalaniem sposobów ich wykonywania.

§ 11. Instytut Techniki Budowlanej opracuje w terminie do dnia 31 stycznia 1952 r. projekt normy na rusztowania drabnowe z drewna okrągłego (połowizny).

§ 12. Właściwe centralne zarządy wydadzą podległym jednostkom odpowiednie polecenia urzędzenia i uruchomienia w terminie do dnia 15 lutego 1952 r.:

- 1) składnic sprzętu drewnianego, których kierownicy odpowiedzialni będą za jego właściwą konserwację i magazynowanie. Składnice te należy w pierwszym rzędzie tworzyć przy istniejących bazach sprzętu;

- 2) ośrodków zmechanizowanej produkcji deskowań, elementów rusztowań i sprzętu pomocniczego z drewna;
- 3) zmechanizowanej produkcji deskowań na większych placach budów.

§ 13. 1. Budowy należy zaopatrzyć w możliwie najszerszym zakresie w przenośne stolikowe piły tarczowe dla właściwego wykorzystania materiałów drzewnych.

2. Zapotrzebowanie na przenośne piły tarczowe należy zgłaszać za pośrednictwem właściwych centralnych zarządów do Departamentu Głównego Mechanika. Departament Głównego Mechanika podejmie starania w celu uzyskania potrzebnej ilości pił tarczowych i rozdzieli je pomiędzy poszczególne jednostki.

§ 14. Właściwe centralne zarządy i instytuty złożą w terminie do dnia 20 lutego sprawozdanie z wykonania niniejszego zarządzenia.

§ 15. Sprawę oczyszczenia i przesortowania istniejących w zjednoczeniach remanentów używanego drewna, w celu ponownego rozprowadzenia go do użytkowania, reguluje okólnik Generalnego Dyrektora Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 82 z dnia 5 grudnia 1951 r. w sprawie upłynnienia odpadów opałowych.

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

65.

ZARZĄDZENIE Nr 187

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 29 grudnia 1951 r.

w sprawie zatwierdzenia branżowych norm pracy.

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1950 r. (Biuletyn PKPG Nr 10 z roku 1950, poz. 126) i na wniosek Głównej Komisji Norm Pracy zarządzam, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się branżowe normy pracy dla następujących robót:

- a) warsztatowych i montażowych przy urządzeniach dźwigowych;
- b) montażowych i konstrukcyjnych przy rozdzielniach wysokiego napięcia;
- c) elektromontażowych przy suwnicach;
- d) przy montażach typowych podstacji prostownikowych dołowych w kopalniach.
- e) przy budowie chłodni kominowych;
- f) przy wykonywaniu izolacji cieplnych;
- g) prefabrykacji w zakładach stałych w zakresie prac: 1) transportowych, 2) betoniarskich, 3) zbrojarskich;
- h) przy budowie sieci trakcji elektrycznej;
- i) przy budowie urządzeń chłodniczych;
- j) wentylacyjnych i klimatyzacyjnych;
- k) elektrycznych, uzupełniających część V Katalogu Norm i Cen Jednostkowych.

Oryginały katalogów zawierające powyższe normy, znajdują się w Departamencie Zatrudnienia i Płac.

§ 2. Powyższe normy branżowe w niczym nie zmieniają norm Katalogu Norm i Cen Jednostkowych (Wydawnictwo Min. Budownictwa Nr 38 z r. 1950) i s'uzą jedynie dla robót nieujętych tym Katalogiem — dla specyficznych warunków budownictwa przemysłowego.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1952 r. w odniesieniu do wszystkich norm pracy wymienionych w § 1 niniejszego zarządzenia, z wyjątkiem norm dla robót wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, które wejdą w życie z dniem 1 lutego.

§ 4. W przypadkach zaistnienia trudności technicznych w przygotowaniu i rozprowadzeniu niezbędnej ilości katalogów branżowych norm pracy oraz w dostarczeniu ich na budowy, dyrektorzy Centralnych Zarządów mogą przedłużyć do dnia 1 lutego 1952 termin wejścia w życie wyżej wymienionych norm.

§ 5. Departament Zatrudnienia i Płac ustali sposób sporządzenia i rozprowadzenia katalogów norm branżowych.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbiński

Uzgodniono z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Zawodów Pokrewnych w Polsce.

66.

OKÓLNIK Nr 89

DYREKTORA GENERALNEGO

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 5 grudnia 1951 roku

w sprawie upłynnienia odpadów opałowych.

Centralny Zarząd Zaopatrzenia i Państwowa Centrala Drzewna stwierdziły, że akcja upłynnienia odpadów opałowych na rzecz Państwowej Centrali Drzewnej przebiega zbyt powolnie, a zgłaszane ilości tych odpadów są niewspółmiernie małe w stosunku do pozyskiwanych na budowach.

W związku z powyższym polecam:

1) przystąpić niezwłocznie do przesortowania tarcicy odzyskowej;

2) prace związane z sortowaniem tarcicy zakończyć w terminie do dnia 31.XII.1951 r.

Sortowanie tarcicy odzyskowej przeprowadzić zgodnie z Okólnikiem Nr 1 Centralnego Zarządu Zaopatrzenia z dnia 3.III.1951 r., a odpady upłynnić w myśl wytycznych zawartych w piśmie CZZ pismo znak: CZZ/G-14/5001/51 z dnia 29.V.1951 r.

3) Centralnym Zarządem złożyć do Centr. Zarządu Zaopatrzenia w terminie do dnia 15.I.1952 sprawozdanie z ilości odpadów opałowych zgłoszonych do Ekspozytur Państw. Centrali Drzewnej przez poszczególne Zjednoczenia w IV kwartale 1951 r.

4) Centralny Zarząd Zaopatrzenia w terminie do dnia 25.I.1952 r. złożyć do Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Gabinet Ministra zbiorcze sprawozdanie z akcji upłynnienia odpadów opałowych.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. F. Topolski

67.

OKÓLNIK Nr 90

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 7 grudnia 1951 r.

w sprawie akcji nauczania języka rosyjskiego.

W związku z akcją nauczania języka rosyjskiego na kursach, organizowanych przez Związki Zawodowe, na terenie

Ministerstwa i podległych jednostek organizacyjnych, polecam, co następuje:

1. Dyrektorzy centralnych zarządów, instytutów, zjednoczeń i przedsiębiorstw, mając na uwadze znaczenie, jakie znajomość języka rosyjskiego ma dla pracowników budownictwa przemysłowego, obowiązani są okazać jak najdalej idącą pomoc Związkowi Zawodowemu przy organizowaniu, propagowaniu i prowadzeniu kursów na terenie podległych im jednostek.

2. Obowiązki wymienione w pkt. 1 ciążą, jeśli chodzi o Zarząd Centralny Ministerstwa na Dyrektora Departamentu Kadr.

w/z KIEROWNIKA MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

68.

OKÓLNIK Nr 93

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 20 grudnia 1951 r.

w sprawie właściwego wykonywania przez jednostki podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego czynności związanych z egzekucją skierowaną do należności pracowników.

W celu szybkiej realizacji prawnych roszczeń, a zwłaszcza wynikających ze znajdujących się pod szczególną opieką Państwa roszczeń opartych na przepisach prawa rodzinnego oraz w celu uchronienia Skarbu Państwa i podmiotów gospodarki uspołecznionej od strat z tytułu odpowiedzialności za szkody polecam, co następuje:

§ 1. 1. Jednostki podległe Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego obowiązane są załatwiać wszelkie pisma, zawiadomienia i wezwania, skierowane do nich przez komorników sądowych w celu wyegzekwowania należności od ich pracowników, zgodnie z wymogami kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U.R.P. Nr 43, poz. 394/50).

2. Jednostki te powinny w szczególności:

- 1) zastosować się do wezwania, aby odpowiednie kwoty z należności pracownika zostały złożone do komornika lub do depozytu sądowego (art. 638, § 1, pkt. 2, k.p.c.).
- 2) zastosować się do wezwania w przedmiocie złożenia w ciągu tygodnia oświadczenia, co do należności przypadającej pracownikowi (art. 638, § 2 k.p.c.),
- 3) przestrzegać terminów podanych w pismach komorników,
- 4) udzielać wszelkich informacji dotyczących należności pracownika i to zarówno komornikowi, jak i wierzycielowi, który z mocy samego zajęcia może wykonywać prawa i roszczenia dłużnika (art. 644, § 1 k.p.c.).

§ 2. Czynności związane z egzekucją alimentów należy załatwiać jako pilne w pierwszej kolejności.

§ 3. Niestosujący się do powołanych wyżej przepisów ponoszą odpowiedzialność przewidzianą w art. 643 k.p.c., a mianowicie: odpowiadają majątkowo w drodze regresu za szkody wyrządzone wierzycielowi pracownika przez nie złożenie należytego oświadczenia oraz mogą, na wniosek wierzyciela, być pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Okólnik wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA

Dr Cz. Bąbliński

69.

OKÓLNIK Nr 94

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 29 grudnia 1951 r.

w sprawie wzmocnienia bezpieczeństwa obrotu czekowego w jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego.

W wyniku kontroli zostało stwierdzone, że w niektórych jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego nie są przestrzegane przepisy i instrukcje bankowe z zakresu obrotu czekowego.

Nieprzestrzeganie przepisów wyraża się w szczególności w:

- a) przechowywaniu czeków w nienależycie zabezpieczonych miejscach,
- b) podpisywaniu czeków gotówkowych „in blanco“, to znaczy przed umieszczeniem na nich kwoty do wypłaty,
- c) wydawaniu czeków gotówkowych osobom, nie zasługującym na zaufanie, lub nie będącym stałymi pracownikami jednostki organizacyjnej,
- d) braku odpowiedniej ewidencji wydawanych czeków,
- e) niedokonywaniu systematycznych kontroli stanu i obrotu czekami.

W celu wzmocnienia bezpieczeństwa obrotu czekowego, w związku z okólnikiem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 2/pf z dnia 16 listopada 1951 r. — polecam, co następuje:

§ 1. Do odbioru książeczek czekowych w banku upoważniać należy wyłącznie kasjerów lub ich zastępców.

Główni (starsi) księgowi wprowadzą ewidencję wydawanych upoważnień do odbioru książeczek czekowych.

§ 2. 1. Książeczki czekowe należy oddawać na przechowanie kasjerom w pomieszczeniach kasy w kasach ogniotrwałych, kasetkach żelaznych lub skrzyniach drewnianych obitych blachą, trwale przymocowanych do podłogi, które po zakończeniu pracy winny być zamykane na klucz i pieczętowane, bądź plombowane.

2. Duplikaty kluczy od pomieszczeń kasowych, kas ogniotrwałych kaset itp. należy oddawać na przechowanie właściwym oddziałom banku finansującego.

3. Przed otwarciem pomieszczeń kasy i kas ogniotrwałych, kaset lub skrzyń należy sprawdzać, czy zamki, pieczęcie lub plomby nie zostały naruszone. W przypadku stwierdzenia braku względnie uszkodzenia pieczęci lub plomb, wyłamania zamków, drzwi lub krat okiennych, kasjer obowiązany jest niezwłocznie zakomunikować o tym dyrektorowi (kierownikowi) jednostki organizacyjnej.

Dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej i główny (starszy) księgowy przy udziale kasjera w tym przypadku stwierdzają — przed rozpoczęciem operacji kasowych — stan gotówki, czeków i innych wartości przechowywanych w kasie.

Wyniki oględzin winny być ujęte w protokóle, który podpisują wszystkie osoby biorące udział w kontroli.

Dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej obowiązany jest w tych przypadkach niezwłocznie skierować sprawę do organów, uprawnionych do ścigania przestępstw.

§ 3. W przypadku kradzieży, zagubienia względnie anulowania czeku — główny (starszy) księgowy obowiązany jest natychmiast o tym powiadomić właściwy oddział banku finansującego.

§ 4. 1. Czeki winny być wypisywane starannie i czytelnie.

2. Dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej i główny (starszy) księgowy winni przed podpisaniem sprawdzić czy w czeku wymieniona została kwota do podjęcia.

3. Czeki gotówkowe wydawać należy wyłącznie osobom będącym stałymi pracownikami jednostki organizacyjnej, do których posiada się zaufanie. Pracownikom przebywającym w okresie próbnym lub wypowiedzenia, czeków nie należy wydawać.

4. Kasjerzy wprowadzą ewidencję wydawanych czeków i osób podejmujących czeki.

5. Kasjer przed wydaniem czeku obowiązany jest stwierdzić tożsamość osoby kwitującej odbiór czeku.

§ 5. Główny (starszy) księgowy obowiązany jest do dokonywania, co najmniej raz w miesiącu rewizji stanu czeków.

§ 6. Kasjer, w myśl obowiązujących przepisów, ponosi materialną odpowiedzialność za całość wszystkich przyjętych przez niego czeków.

§ 7. Za przestrzeganie przepisów prawnych i instrukcji bankowych z zakresu obrotu czekowego oraz ustaleń zawartych w niniejszym okólniku ponosi odpowiedzialność dyrektor (kierownik) jednostki organizacyjnej i główny (starszy) księgowy.

§ 8. Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem podpisania.

w/z KIEROWNIKA MINISTERSTWA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

70.

PISMO OKÓLNE Nr 28

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO DEPARTAMENT TECHNIKI

z dnia 6 grudnia 1951 r.

w sprawie stosowania płyt pilśniowych.

Podaje się do wiadomości i stosowania „Tymczasową instrukcję o stosowaniu płyt pilśniowych w budownictwie”, stanowiącej załącznik do niniejszego pisma okólnego.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Inż. M. Rzędowski

TYMCZASOWA INSTRUKCJA

o stosowaniu płyt pilśniowych w budownictwie.

A. Charakterystyka płyt i wytyczne ogólne.

Instrukcja obejmuje typowe rodzaje zastosowania płyt pilśniowych zarówno porowatych jak i twardych w budowlach mieszkalnych, przemysłowych i gospodarczych i sposób wykonywania odnośnych robót budowlanych z użyciem płyt pilśniowych.

Płyty pilśniowe porowate mają zastosowanie w konstrukcjach budowlanych, jako materiał izolacyjno-konstrukcyjny, płyty zaś twarde pilśniowe jako materiał konstrukcyjno-wypełniający. Płyty pilśniowe porowate są produkowane o grubości 12,5 mm, 19 mm, 25 mm i 32 mm, w długościach 250 cm, 274 cm, 298 cm i szerokościach 122 cm. Płyty pilśniowe twarde są produkowane o grubości 3,5 mm i 5 mm, w długościach 202 cm i 347 cm i o szerokościach 122 cm.

Najczęściej stosowane i produkowane na skład są płyty pilśniowe porowate o grubości 12½ mm oraz płyty twarde pilśniowe o grubości 3½ mm i 5 mm. Płyty o innych grubościach i długościach mogą być dostarczane na zamówienie.

Właściwości techniczne płyt pilśniowych:

- Ciężar objętościowy płyt porowatych wynosi od 260 — 300 kg/m³;
Ciężar objętościowy płyt twardych wynosi od 950 — 1050 kg/m³;
- Wytrzymałość płyt porowatych na ściskanie około 15 kg/m²;
Wytrzymałość płyt porowatych na rozciąganie około 10 — 20 kg/m²;
Wytrzymałość płyt porowatych na zginanie 27 — 40 kg/m²;
Wytrzymałość dla płyt twardych na ściskanie 300 — 500 kg/cm²;
Wytrzymałość dla płyt twardych na rozciąganie 200 — 30 kg/cm²;
Wytrzymałość dla płyt twardych na zginanie 300 — 350 kg/cm².
- Przewodnictwo cieplne płyty pilśniowej porowatej zbliżone jest do korka prasowanego = 0,04 — 0,03, dla płyt pilśniowych twardych wynosi 0,08 — 0,015 z tych też względów płyty twarde nie są używane tam, gdzie chodzi specjalnie o dobrą izolację termiczną.
- Wodochłonność i hygroskopijność płyt pilśniowych porowatych i twardych.

Płyty porowate pęcznieją na grubość po namoczeniu w wodzie przez trzy doby o 10% na swej grubości, przy czym po wyschnięciu wracają do pierwotnej grubości.

Płyty twarde pęcznieją po całkowitym nawilgoceniu do 27%, nie wracają jednak do swej pierwotnej grubości i wykazują zmianę grubości pierwotnej do ok. 8%.

Wydłużenie płyt na długość i szerokość nie wynosi więcej jak 1 mm do 2 mm na 1 mb. tak dla płyt porowatych, jak i twardych i po wyschnięciu płyty wracają do swej pierwotnej długości i szerokości.

Wodochłonność płyt porowatych po 3-ch dobach trzymania płyt w wodzie dochodzi do 100%.

- Odporność na ogień dla płyt pilśniowych należy przyjmować podobnie, jak i dla drzewa miękkiego z tą różnicą, że palą się one wolniej mniejszym płomieniem.
- Odporność na zagrzybienie również należy przyjmować podobnie jak u drewna.

Wytyczne ogólne.

1. Płyty pilśniowe zamawia się na budowę o grubości, jaka jest podyktowana wymaganiami termicznymi, jeśli służą one jako izolacja cieplna, względnie warunkami konstrukcji, do której budowy mają one być użyte.

Płyty pilśniowe porowate najczęściej stosuje się o grub. 12½ mm, jeśli służą one dla celów wykładania ścian wewnętrznych zamiast tynków lub jako podkład pod tynk, jako ocieplenie ścian zewnętrznych w połączeniu z cegłą lub betonem, jako izolacja akustyczna stropów. Przy stosowaniu tych płyt dla ocieplenia pomieszczeń strychowych, stropodachów, ścian szkieletowych w domach prefabrykowanych, stosuje się płyty o grub. takiej, jaka wypada z obliczenia termicznego dla danego rejonu. Dla celów izolacji akustycznej stosowane są płyty przeważnie o grub. 12½ mm. Płyty twarde stosowane są najczęściej o grub. 3½ mm, grubsze zaś, gdy konstrukcja tego wymaga.

2. Płyty pilśniowe należy przechowywać przed użyciem do budowy w pomieszczeniach suchych i przewiewnych, układać je na płask na podłożu równym i niezawilgoconym.

3. Zamawiać płyty należy w takich wymiarach, aby unikać krajania płyt na budowie.

4. Jeśli płyty pilśniowe stosuje się w konstrukcjach narażonych na zwilgocenie, jak np. przy wykładaniu stropodachów pod papę, tarasów, ścian zewnętrznych itp., zaleca się stosować płyty impregnowane.

5. Płyty pilśniowe nie są materiałem niepalnym, toteż należy przestrzegać zachowanie odpowiednich odległości od palenisk i kanałów spalinowych, jak przy stosowaniu drewna.

6. Wszelkiego rodzaju przewody (wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, ogrzewnicze itp.), jak również armaturę w łazienkach, kuchniach i innych pomieszczeniach, należy mocować do konstrukcyjnych części budynków, nie zaś do samej okładziny z płyt pilśniowych.

7. Płyty pilśniowe przybijane do konstrukcji szkieletowej, drewnianej ścian, sufitów, przegródek itp. winny być przed przybiciem zwilżane. Płyty porowate zwilża się pociągając wodą za pomocą szmatki, gąbki lub szczotki, płyty twarde polewa się z konewki lub zanurza się w wodzie, po czym pozostawia się płyty złożone parami powierzchniami zwilżonymi do siebie w pomieszczeniu niezbyt suchym ani ciepłym, na okres minimum 6 godz. dla płyt porowatych, a 24 godz. dla płyt twardych. Zwilżać należy tę powierzchnię płyty, która przywierać będzie do powierzchni (ścian i sufitów itp.).

8. Przy przytwierdzaniu płyt pilśniowych porowatych i twardych należy zachowywać odstęp płytami od 2 mm do 4 mm, aby mieć gwarancję, że się one nie pofałdują i nie popaczą. Należy również utrzymać odstęp ok. 5 mm od podłogi, sufitu i ścian bocznych.

9. Płyty pilśniowe są materiałem przeznaczonym przede wszystkim do stosowania wewnątrz budynku. W przypadkach gdy są one stosowane na zewnętrzne konstrukcje w budynkach, należy je zabezpieczyć przed działaniem wpływów atmosferycznych przez nasycenie lub powlekanie warstwą ochronną (produkty smołowe, pokost, farby, lakiery itp.) dla płyt twardych, a impregnowane i ew. tynkowane dla płyt porowatych.

B. Wytyczne szczegółowe stosowania płyt pilśniowych w różnych konstrukcjach budowlanych.

Płyty porowate.

Płyty pilśniowe porowate jako okładziny ciepłochronne ścian zewnętrznych, dachów, stropodachów, stropów nad piwnicami i na poddaszach stosuje się zarówno w konstrukcjach budynków szkieletowych, jak i pełnych drewnianych oraz budynkach z cegły, pustaków i betonów.

1. Przy szkieletach drewnianych ścian, stropach i krokwiach drewnianych płyty są przybijane do szkieletu gwoździami. Rozstaw rygli tworzących konstrukcję ścian winien wynosić 40,8 cm. Płyty szerokie 122 cm przytwierdzą się 4 rzędami gwoździ. To samo dotyczy rozstawu krokwi, belek stropowych, na które poleca się stosować w przypadkach takich konstrukcji deski 48 mm co 40,8 cm. Szkielet ścian zewnętrznych jak i wewnętrznych niosących też wykonywany jest przy stosowaniu tego typu konstrukcji ścian z desek 5×10 cm lub wymiarów zbliżonych. Jeśli krokwie lub belki stropowe są rozstawione szerzej niż 50 cm, to należy dodać specjalne listwy o wym. 4×5 lub 4×6 cm w kierunku poprzecznym do krokwi lub belek dla umocowania płyt pilśniowych.

Płyty pilśniowe porowate można umocować do krokwi przez zastosowanie listew, na których płyty układa się, jak wsuwankę przy podłogach „ślepych“. Drugą warstwą płyt przybija się do krokwi od strony poddasza, względnie do listew przytwierdzonych do krokwi, jeśli krokwie są rozstawione więcej niż co 50 cm. Strop nad piwnicami ociepla się w podobny sposób. Strop na poddaszu możemy ocieplić przez przybijanie płyt porowatych do sufitu i przez układanie płyt pilśniowych „na wsuwkę“ pomiędzy belki stropowe, względnie przybijając płyty wprost do belek stropowych od strony poddasza.

Wówczas należy pokryć płyty pilśniowe deskami, przybijając do belek stropowych przez płyty pilśniowe. Możemy też ocieplić dach przez przybicie 2-ch warstw płyt pilśniowych do krokwi od strony zewnętrznej i pokryć następnie dach papą na lepiku.

W tym przypadku należy stosować płyty impregnowane.

2. Przy ocieplaniu ścian zewnętrznych budynków wykonywanych z cegły, pustaków betonowych żużlowych i innych zazwyczaj płyty przybijane są do listew pionowo umieszczonych w odległościach co 40,8 cm od osi do osi. Przy murowaniu umieszcza się wycięte stożkowo listwy poziome w murze w odległości co 70—80 cm, a do tych listew następnie przybijane są listwy pionowe. W ten sposób otrzymuje się przestrzeń powietrzną pomiędzy ścianą murową, a płytami pilśniowymi — przy stosowaniu listew o przekroju 4 × 5 lub 4 × 6 cm przestrzeń ta wynosi 4 cm. Zaleca się ścianę murowaną zaizolować przez powleczenie emulsją asfaltową.

Do stropów ceramicznych można płyty izolacyjne przytwierdzać za pomocą specjalnych uchwytów wypuszczonych ze stropów, do których mocujemy listwy o odstępach co 40,8 cm. Jednak lepiej ocieplić, układając płyty na stropie, co jest znacznie łatwiejsze. W tym przypadku płyty układamy na lepiku bitumicznym.

3. Przy ocieplaniu ścian stropów i dachów betonowych płyty układamy w szalowaniu ścian względnie na szalowaniu stropów czy też stropodachów.

Przed betonowaniem płyty należy dobrze zwilżać, a przy stropach zwilżać i nacierać szczotką drucianą dla lepszej przyczepności betonu.

Ułożone na stropie płyty porowate należy najpierw pokryć nanzutem cementowym na grubość ok. 5 mm, następnie na ten narzut rzucać beton w sposób ogólnie stosowany. Do gotowych ścian betonowych można również przytwierdzać płyty pilśniowe, przy pomocy lepika bitumicznego, względnie na narzut cementowy. W takim przypadku należy płytę docisnąć do ściany i przetrzymać w docisku do czasu związania się lepiku względnie narzutu cementowego z płytą. Płyty przy mocowaniu na narzut cementowy należy uprzednio zwilżyć i nacierać szczotką drucianą.

4. Płyty pilśniowe porowate w zastosowaniu do ścian wewnętrznych i sufitów, jako suchy tynk, oraz jako izolacja akustyczna.

Płyty takie są jednocześnie wykończeniem ścian wewnętrznych oraz izolują pomieszczenia poszczególne w budynku od hałasu. — Najłatwiej stosować je w budynkach o konstrukcji szkieletowej drewnianej. — Wówczas należy rozmieszczać rygle w odległości, jak wyżej podano, co 40,8 cm. W tej samej odległości należy ustawić stropowe, a jeśli je rzadziej ułożymy, to należy przybicie listwy w kierunku stropowym do belek w odległości 40,8 cm i do tych listew następnie przymocować płyty pilśniowe. Do tego rodzaju konstrukcji zazwyczaj stosuje się płyty pilśniowe porowate o grub. 12½ mm.

Przy ścianach murowanych z cegły, bloków betonowych lub stropach ceramicznych lub żelbetowych — mocuje się płyty do listew 4×5 lub 4×6 , jak podano wyżej. W stropach betonowych listwy można wbetonować przy wykonywaniu samych stropów.

5. Płyty pilśniowe porowate jako izolacja akustyczna w stropach. Jeśli budynek wykonywany jest o stropach z muru lub betonu, wówczas płyty są układane bezpośrednio na gładź cementową na stropie, na tej gładzi układamy tegarki podłogowe, do której mocujemy podłogę.

Zaleca się stosowanie płyt impregnowanych. Jeśli podłogę kładziemy z klepki lub płyt pilśniowych twardych, to wówczas do gładzi cementowej przykleja się na lepiku bitumicznym płyty pilśniowe porowate, a na tych płytach układa się również na lepiku posadzkę, linoleum, lub płyty pilśniowe twarde. Porowate płyty na pokład najczęściej stosuje się o grubości $12\frac{1}{2}$ mm. Przy stosowaniu stropów belek drewnianych, płyty pilśniowe porowate układa się między belkami, jako wsuwankę lub też kładzie się na belkach, na których następnie układa się legary podłogowe i przybija się do tych legarów podłogę, względnie układa się płyty między ślepa podłogą a posadzą. Wówczas płyty porowate pilśniowe przymocowuje się do ślepej podłogi, a do płyt tych przykleja się na lepiku płytki posadzkowe czy też linoleum. Zaleca się stosowanie w tych przypadkach płyt impregnowanych na izolację.

Płyty twarde.

Zastosowanie płyt pilśniowych twardych w konstrukcjach ścian, sufitów, dachów, podłóg i stolارce

1. Płyty twarde pilśniowe mogą mieć najszerze zastosowanie w konstrukcjach szkieletowych budynków drewnianych.

Wówczas tworzą one konstrukcje ścian czy też sufitu, zastępując jednocześnie wykończenie ścian i sufitów. Przy budynkach typu prefabrykowanego tworzą elementy sztywne i lekkie. Stosować można je też i do zewnętrznych ścian, jednak muszą one być uodpornione na wpływy atmosferyczne. Przytwierdza się je do szkieletu za pomocą gwoździ, jak wyżej podano.

Rozstaw rygli czy też listew przy płytach twardych możemy stosować rzadszy, co 61,2 cm, zwłaszcza jeśli stosowane są płyty 5 mm grubości.

2. Płyty twarde można stosować w pewnych wypadkach na wyłożenie podłóg. Jednak jedynie w pomieszczeniach mieszkalnych, gdzie jest zagwarantowane należyte konserwowanie podłóg przez ich smarowanie pastą i nie zlewanie wodą w mieszkaniach dobrze utrzymywanych. Ścieralność tych podłóg jest większa niż podłóg z desek sosnowych.

Podłogi takie przykleja się bądź też przyklejamy do ułożonych równo podłóg ślepych, bądź też przyklejamy do ułożonych na lepiku na gładzi cementowej płyt pilśniowych porowatych. Zaleca się stosowanie płyt o grubości 5 mm. Płyty pilśniowe klei się zazwyczaj przy pomocy lepiku bitumicznego w arkuszach dużych lub też w dowolnej wielkości wyciętych kwadratach lub prostokątach. W zasadzie stosuje się do podłóg płyty bardzo twarde ze względu na ich większą odporność na ścieranie. Można również przyklejać płyty do podłoża z płyt porowatych lub też do ślepej podłogi przy pomocy klejów kazeinowych.

3. Stosowanie płyt pilśniowych twardych do oszalowania dachów pod pokrycie papowe lub inne. Należy stosować do tego celu płyty impregnowane. Płyty 5 mm grubości przytwierdza się do krokwi przy pomocy gwoździ. Rozstaw krok-

wi nie może być większy jak 61,2 cm od osi do osi. W przeciwnym przypadku należy przytwierdzać w kierunku poprzecznym do krokwi łąty 4×5 lub 4×6 cm, do których następnie przytwierdza się płyty pilśniowe twarde.

4. Stosowanie płyt pilśniowych twardych przy budynkach murowanych wewnątrz budynku.

Płyty pilśniowe twarde mogą s użyć jako wykończenie wewnętrzne ścian i sufitów w budynku murowanym. Wówczas płyty te przybija się tak, jak podano w poz. 2 dla płyt porowatych. Płyty w tym wypadku zastępują tynk i nie są tak dobrą izolacją termiczną, jak płyty pilśniowe porowate. Stosuje się do tego celu przeważnie płyty o grub. $3\frac{1}{2}$ mm. Rozstaw listew, do których mocujemy płyty twarde, może być zwiększony do 61,2 cm od osi do osi.

5. Stosowanie płyt twardych pilśniowych jako boazerii w budynkach wyłożonych wewnątrz płytami pilśniowymi porowatymi.

Płyty twarde w dużych arkuszach przykleja się do płyt miękkich przy pomocy kleju lub lepiku do żądanej wysokości i tworzą one wówczas ochronę płyt porowatych przed zamieczyszczeniem i uszkodzeniami mechanicznymi, na które są zazwyczaj narażone płyty porowate w dolnych partiach ścian.

6. Ścianki działowe z płyt pilśniowych.

Stosowanie płyt pilśniowych do konstrukcji ścianek działowych jest korzystne ze względu na lekkość takich ścianek, które nie wymagają wzmacniania stropu w miejscach ich stosowanie.

Ścianki takie wykonywane mogą być zarówno w budynkach istniejących jak i nowo wznoszonych przy urządzeniu biurowych pomieszczeń i budynków mieszkalnych. Dają one dobrą izolację akustyczną. Przy konstrukcji ścianek ryglowych stosuje się rygle pionowo ustawione na podwalidzie. Rygle 5×8 cm, 6×6 cm lub grubsze, zależnie od wysokości i długości ścianek. Ścianki mogą być obite dwustronnie płytami twardymi $3\frac{1}{2}$ lub 5 mm. Wówczas dla lepszej izolacji termicznej wewnątrz ścianki dajemy jeszcze papę zygzakowatą przytwierdzoną do rygli — słupki rozstawia się co 40,8 cm. Stosuje się również płyty porowate do obijania ścianek dla otrzymania lepszej izolacji termicznej. Jeśli ścianka działowa jest murowaną z cegły, płyt gipsowych, betonów lekkich lub t. p. konstrukcji, okładzina z płyt pilśniowych porowatych jest najczęściej przymocowana przy pomocy łąt drewnianych lub przyklejona na lepiku lub szprycu cementowym.

Należy równocześnie izolować ścianki od stropów przez ustawianie ścianek na paskach z płyt pilśniowych porowatych o grub. 19 mm lub grubszych, co wpływa bardzo dodatnio na tłumienie dźwięków ze ścianki do stropu i na odwrot.

7. Zastosowanie płyt pilśniowych przy wykonaniu drzwi, stolarki wbudowanej, kabin, szaf, półek itp. wewnątrz budynków mieszkalnych, gospodarczych i przemysłowych.

Płyty pilśniowe twarde mają szerokie zastosowanie przy budowie drzwi, stolarki wbudowanej w kuchniach, zwłaszcza przy budowie szafek robotniczych, szatni, kabin telefonicznych itp. Płyty zastępują sklejkę drewnianą, łatwo dają się krajać, kleić i obrabiać zwykłymi narzędziami stolarskimi. Przy budowie drzwi płyty mogą być klejone z obu stron ramy, tworząc drzwi płytowe, względnie mogą być stosowane na płyciny do drzwi. Wówczas klejone są dwie płyty ze sobą tak, aby prawe gładkie powierzchnie były od zewnątrz. Używa się do tego celu płyt $3\frac{1}{2}$ mm lub 5 mm. Do budowy wszelkiego rodzaju szaf, urządzeń kuchennych, kabin itp. stosuje się klej zwykły, jak do wykonywania robót stolarskich z drewna i sklejki.

Przy wyrobie drzwi płytowych z płyt pilśniowych zaleca się kanty płyt lekko fazować, przez co ulegają one mniejszym uszkodzeniom. Wewnętrzna przestrzeń wolną wypełnia się płytami pilśniowymi porowatymi dla lepszej izolacji. Przy budowie szaf kuchennych, stołów, kredensów, szafek w rozbieralniach robotniczych, półek itp. używa się płyt pilśniowych twardych 3½ mm lub 5 mm i w tych wypadkach ramę okleja się płytami zazwyczaj tylko z jednej strony:

C. Szczegóły przytwierdzenia i wykańczania płyt pilśniowych.

1. Płyty twarde jak i porowate na budowie przecinane są na żądane wymiary przy pomocy zwykłej ręcznej piły o drobnych i ostrych zębach. Przy budowach większych, jeżeli nie ma możliwości sprowadzenia całości potrzebnych płyt w wymiarach z góry przewidzianych, należy zainstalować na budowie piłę mechaniczną o tarczy szybkoobrotowej i drobnych zębach, przez co uzyskuje się szybką i taną robotę, a krawędzie otrzymuje się po przecięciu niepostrzępione.

Przy przecinaniu płyt należy płyty kłaść gładką (prawą) stroną do góry.

Dalszej obróbki płyt można dokonywać przy pomocy zwykłych narzędzi stolarskich.

Zaokrąglenie lub ścięcie ukośne krawędzi płyty przy małych ilościach wykonuje się drobno zaciętym zdzierakiem i wykładza szlakiem.

Przy większych ilościach należy używać specjalnego do tego celu struga, którego ruchome ostrze nastawiać można odpowiednio do grubości płyt oraz pod żądanym kątem nachylenia.

Przeróbka i obróbka płyt może być dokonywana tylko przed ich nawilżaniem.

2. Przytwierdzenie płyt do szkieletu ścian drewnianego budynku rusztu z łąt na ścianach czy też pełnego podłoża z desek lub bali wykonuje się przy pomocy specjalnych gwoździ.

Przytwierdzenie płyt do podłoża winno być dokonywane po wyschnięciu samego elementu nośnego. Nie należy umocowywać płyt na podłożu wilgotnym względnie zimą w pomieszczeniach zimnych nie opalanych i należycie nie wysuszonych.

Specjalną uwagę przy wykonawstwie należy zwrócić na rodzaje gwoździ, jakie winno się stosować i na ich rozmieszczenie na powierzchni przytwierdzonej płyty. Od należytego umocowania płyt zależy jakość wykonanej roboty.

Gwoździe, którymi płytę przymocujemy, winny być dłuższe o 25 mm od grubości przybijanej płyty. Czyli jeśli płyta jest o grubości 12½ mm, to gwoździe musi być nie krótszy jak 37,5 mm. Rodzaje gwoździ zależą od tego, jak zamierzamy wykończyć powierzchnię płyt, tzn. czy będzie ona pozostawiona w naturalnej fakturze, czy też będzie malowana względnie otynkowana.

Jeśli płyty mają być otynkowane, to stosować należy gwoździe o główkach podobnych jak przy gwoździach papowych, lecz główki nieco mniejsze. Przy pozostawieniu płyt naturalnej fakturze stosuje się do płyt porowatych gwoździe o łepkach pozwalających na ukrycie ich w płycie.

Gwoździe te zbliżone są wyglądem do sztyftów, zamiast łepka mają one stożkowe zgrubienie przy końcu. Inne gwoździe o główkach zgrubionych stożkowo i zakończonych na ostro konusowo stosuje się do przytwierdzenia płyt twardych, które zazwyczaj wykończane są przez malowanie olejne lub lakierowanie, politurowanie względnie fornierowanie. Główki są wbijane w płytę tak, iż po malowaniu są niewidoczne.

Aby nie uszkodzić płyty przytwierdzonej gwoździe o małych łepkach wbijane są za pomocą „punktaka“.

We wszystkich przypadkach przy przytwierdzaniu płyt pilśniowych należy stosować gwoździe ocynkowane lub w inny sposób zabezpieczone przed rdzą.

Dla lepszego przytwierdzenia płyty do podstawy zaleca się wbijać gwoździe o małych łepkach pod kątem zbliżonym do 45°, przy czym w poszczególnych rzędach należy zmieniać kąt nachylenia, tzn. raz w prawym, a raz w lewym kierunku. Odnosi się to jedynie do przytwierdzenia płyt porowatych; ze względu na narzucony przy produkcji wymiar szerokości płyt 1220 mm; rozstaw listew czy też rygli, do których mocujemy płyty winien wynosić 40,8 cm — co gwarantuje sztywność konstrukcji.

Przy stosowaniu płyt porowatych o grubości 25 mm i więcej oraz płyt twardych o grubości 5 mm odległość listew możemy zwiększyć do 61,2 mm.

Listwy winny być tak rozstawione przy narożach pomieszczeń, aby każda płyta była przybita wokoło krawędzi do podstawy.

Listwy winny być tak rozstawione przy narożach pomieszczeń, aby każda płyta była przybita wokoło krawędzi do podstawy.

Do ścian masywnych listwy przybijane są do uprzednio zamocowanych (zamurowanych lub zabetonowanych) łąt przez przybicie gwoździami. Listwy wmurowane winny być impregnowane. Należy dążyć przy rozplanowaniu łąt do jak najmniejszego przycinania płyt.

Konieczność przycinania jest nieunikniona przy narożach pomieszczeń, przy otworach drzwiowych i okiennych itp.

W takich przypadkach zachodzi często konieczność umieszczenia dodatkowych łąt lub rygli. Odległość tych dodatkowych rygli czy słupków nie powinna być większa, jak 50 cm od poprzedniego rzędu gwoździ.

Przybijanie zaczynać należy od umieszczenia płyt na właściwym miejscu, jeden robotnik przytrzymuje, podczas gdy drugi zaczyna przybijanie od góry, najpierw paru gwoździami w taki sposób, aby zwisały one swobodnie do podłogi. Przybija się następnie płyty do środka, idąc z góry na dół, a po przybiciu rzędów środkowych przybija się płyty przy ich krawędziach. Wg innej metody przybijanie płyty rozpoczyna się od krawędzi, która znajduje się najbliżej poprzednio umocowanej płyty, a potem wbija się kolejno następne rzędy gwoździ z góry na dół i od lewej do prawej strony aż do przeciwległej krawędzi. Zarówno przy pierwszej jak i przy drugiej metodzie unika się szalowania płyt. Płyty w czasie przybijania nie należy opierać o podłogę, muszą one zwiśać, oparte na klinach o grubości około 1 cm, które po przybiciu płyt usuwamy. Gwoździe rozmieszcza się w odległościach 10 cm od siebie na krawędziach płyt i 20 cm w rzędach środkowych. Przy szerokości płyt 1220 mm otrzymamy zazwyczaj 4 rzędy gwoździ idących wzdłuż płyty.

Jeśli płyty przybija się do podłoża pełnego z desek lub bali, to zaczynać należy przybijanie od środka płyty, a gwoździe wbijać można nieregularnie w odstępach około 30 cm. Na krawędziach płyt utrzymuje się odstęp, jak wyżej podano, tzn. 10 cm. Przy krawędziach płyt gwoździe wbija się w odległości nie mniejszej jak 1 cm od krawędzi. Do przybijania płyt na suficie stosuje się zazwyczaj bardzo prostą podporę w kształcie dwuteowym, co ułatwia przybijanie płyt. Wysokość podpory ściśle odpowiada wysokości pomieszczenia od podłogi do sufitu. Przy przybijaniu płyt twardych rozstaw gwoździ w rzędach środkowych możemy zwiększyć do 30 cm.

3. Przyklejanie płyt do konstrukcji drewnianych. Należy stosować kleje zimne (kazeinowe), gdyż dają one gwaran-

cję lepszego utwierdzenia. Przyklejanie płyt pilśniowych odbywa się w ten sposób, że klej rozsmarowuje się na podkładzie, do którego płyty są następnie przyciskane. Przytrzymuje się płyty do czasu aż klej się zwiąże.

4. Przytwierdzanie płyt do podłoża betonowego lub ceglanego bez stosowania łączenia. Płyty pilśniowe porowate układane jako ocieplenie stropów nad piwnicami stropodachów, tarasów lub układane jak podkład pod posadzkę z klepki, płyt twardych, linoleum itp. zazwyczaj przykleja się do podłoża przy użyciu lepiku bitumicznego.

Na powierzchni stropu betonowego, czy też ceramicznego układa się cienką około $2\frac{1}{2}$ cm warstwę wyrównawczą z betonu, jastrychu lub gipsu i po wyschnięciu tego podłoża rozsmarowuje się na nim lepik i układa się płyty pilśniowe porowate o wielkości $1,22 \times 1,50$ m, lub w większych arkuszach. Układać należy płyty na lekki dotyk, pozostawiając przy ścianach odległość płyt od ściana około 1 cm. Na ułożonych w ten sposób płytach klei się klepę, inne płyty posadzkowe lub linoleum również na lepiku bitumicznym.

Przy tarasach można też układać płyty na sucho, a następnie na ułożone płyty przyklejać lepikiem dwie lub więcej warstw papy bitumicznej.

W przypadkach przyklejania płyt pod posadzki, a zwłaszcza przy stropodachach i tarasach, należy stosować płyty porowate uprzednio zaimpregnowane.

W podobny sposób można przytwierdzać płyty do ścian ceglanych, betonowych lub pustakowych. Powierzchnie muszą być wyrównane narzutem cementowym i po przeschnięciu posmarowane lepikiem, do którego płyty muszą być dociskane na okres do związania lepiku.

Jeżeli przyklejamy płyty do podłoża zupełnie suchego, należy stosować lepik podegrzany. Przy podłożu wilgotnym lepik może być zimny.

Do podłoża ścian i stropów ceglanych i betonowych można również przytwierdzać płyty porowate przy pomocy narzutu szprycu cementowego. W tym wypadku dla dobrego związania płyt z narzutem należy płyty zwilżyć oraz nacierać je od strony przytwierdzanej szczotką drucianą. Grubość narzutu wynosi 3 — 4 mm. Płytę należy docisnąć i pozostawić w docisku do czasu związania zaprawy.

Przy ścianach ceramicznych stosować można mocowanie płyt przy użyciu warstwy zaprawy gipsowej, postępując w sposób podobny jak przy narzucie ze szprycu cementowego.

Płyty twarde mogą być przyklejone do betonu na lepiku, jednak w praktyce bywa to bardzo rzadko stosowane.

5. Wykończenie złączeń płyt pilśniowych. Złącza płyt na ścianach i sufitach wykonuje się również w zależności od tego, czy płyty pozostawiać mogą w naturalnej ich fakturze, czy też będą malowane, tapetowane, względnie tynkowane.

Przy pozostawieniu płyt w ich naturalnym kolorze złącza pozostawia się otwarte, odpowiednio obrobione, względnie przykrywa się je listwami.

Przy wykańczaniu połączeń płyty na złącza otwarte, należy przed przystąpieniem do umocowania i przed zwilżeniem płyt obrobić krawędzie wg żądanego kształtu przy pomocy struga, czy też drobnziarnistego zdzieraka.

Stosuje się owalne, skośne lub inne obrabianie krawędzi. Przy tego rodzaju obróbce krawędzi płyty są umocowywane w odległościach 3 — 5 mm jedna od drugiej.

Przy złączach krytych listwami pozostawiać należy również odstęp 3 — 5 mm między płytami, a na złącz przybijać należy różnego rodzaju listwy profilowane lub gładkie.

Przy okładzinach zwłaszcza z płyt twardych dla celów dekoracyjnych są również stosowane listwy metalowe.

Listwy należy przybijać równoległe do siebie i rozmieszczać złącza w symetrycznych odległościach na przestrzeni każdej ściany czy sufitu. Listwy należy stosować nie grubsze jak 2 cm i nie szersze jak 4 cm. Wykańczać należy listwy przez politurowanie lub malowanie na kolor ściany lub kontrastowy dla celów dekoracyjnych. Przytwierdzać listwy należy gwoździami, względnie śrubami do drzewa.

Można stosować rozstaw płyt szerszy naprzykład 10 — 12 mm pozostawiając spoiny nie przykryte, a jedynie obrobione.

Podłoża w spoinach maluje się często na kolor kontrastowy przez co uzyskuje się efekt dekoracyjny.

W wypadku mniej starannego i łatwiejszego wykańczania spoin stosuje się umocowywanie płyt do podłoża na lekki dotyk z pozostawieniem pomiędzy płytami odległości ok. 1 do 2 mm.

Następnie szczeliny pomiędzy płytami, jak również ślady po wbitych gwoździach (główki) wypełnia się kitem. Jako kitu używa się specjalnie przyrządzonej szpachlówki z drobnych trocin pozostałych przy dzieleniu (krajaniu) płyt porowatych i twardych, która nie płami i daje w miejscach zakitowanych to samo zabarwienie.

Przy płytach twardych postępuje się w sposób podobny jak i przy porowatych. Częściej jednak przy płytach twardych stosowane są złącza szpachlowane i płyty całe malowane, względnie listwy przybijane dla zakrycia spoin. Obrabianie spoin i pozostawienie ich otwartych ze względu na cienkość płyt twardych jest b. rzadko stosowane.

6. Zabezpieczanie naroży ścian wewnętrznych z płyt pilśniowych zwłaszcza z płyt porowatych wykonuje się w sposób następujący.

Na narożach należy przytwierdzać listwy drewniane o różnorodnym kształcie czy też nawet listwy z płyt pilśniowych twardych.

Można stosować również narożniki metalowe.

Listwy drewniane są politurowane, malowane względnie lakierowane.

Przytwierdza się listwy narożne przy pomocy gwoździ lub śrub.

7. Gięcie płyt pilśniowych należy wykonywać w sposób następujący.

Płytę porowatą lub twardą należy nawilżyć od strony lewej wodą względnie parą. Płyta staje się giętką i daje się wygiąć do żądanego promienia bez pęknięcia.

Jeśli chodzi o wygięcie płyt twardych do bardzo małych promieni, to należy postępować w następujący sposób:

- zestrugać lewą stronę płyty w miejscu zginania aby uzyskać mniejszą grubość płyty,
- włożyć płytę do wrzącej wody i przetrzymać w niej przez 15 — 30 minut,
- w miejscu zestruganym należy płytę posmarować warstwą kleju na zimno. Przez wsiąknięcie kleju w pory płyty po zdjęciu z szablonu i wyschnięciu płyta zachowa nadany kształt,
- należy płytę wyginać stopniowo używając do tego szablonu i małych zacisków na suporcie.

Po wyschnięciu zdejmujemy płytę z zacisków i wtedy utrzymuje ona trwale kształt taki, jaki uprzednio nadaliśmy jej.

Najmniejszy promień, do którego płyty pilśniowe porowate mogą być wygięte wynosi ok. 60 cm. Płyty twarde dają się wygiąć do promienia ok. 30 cm.

8. Przy tynkowaniu powierzchni płyt porowatych na ścianach zewnętrznych budynku zaleca się stosować cienką siatkę metalową na całej powierzchni płyt, co gwarantuje

dobrą przyczepność tynku i zwiększa wytrzymałość mechaniczną, całej okładziny.

Wewnątrz budynku przy stosowaniu dużych arkuszy płyt należy na złączach płyt i na narożnikach ścian przymocowywać cienką siatkę drucianą, z drutu ocynkowanego o szerokości pasków 8 — 10 cm. Siatkę należy przybijać gwoździami ocynkowanymi. Jeśli podkład wykonany jest z płyt niewielkich, to należy pozostawiać spoiny płyt szersze (ok. 1 cm) i wówczas można ograniczyć się do osiatkowania naroży i ścian w pokojach oraz miejsc, gdzie tynk na płytach łączy się z tynkiem na murze.

9. Przy malowaniu lub tapetowaniu ścian pokrytych płytami porowatymi należy złącza płyt pokryć paskami cienkiej tkaniny o szerokości 8 — 10 cm. Przytwierdza się paski przy użyciu kleju i następnie wyrównuje się je przy pomocy szpachłówki.

Po przeschnięciu pasków należy powierzchnię wyrównać przy pomocy szklaka. Następnie powierzchnię płyt maluje się i złącza pozostają niewidoczne pod farbą.

Przy tapetowaniu paski tkaniny na złączach mogą być zastąpione paskami z mocnego papieru lub celofanu. Ponieważ jednak cienka tkanina czy papier może dać po nałożeniu tapety lub farby wyraźne odznaczenia przyklejonych pasków, zaleca się przy bardziej starannym wykańczaniu powierzchni płyt miejsca, gdzie się nakleja paski zeskrobywać na głębokość ok. 2 mm przy pomocy szklaka i listewki z drewna o szerokości 8 cm, po czym w miejsce wgłębione nakleja się paski tkaniny lub papieru. Następnie na tak równo przygotowaną powierzchnię płyt przykleja się tapetę lub kładzie się farbę.

10. Tynkowanie płyt porowatych wykonuje się normalnymi zaprawami murarskimi, przy czym otrzymuje się bardzo równe powierzchnie ze względu na idealnie równy podkład, jaki dla tynku tworzą płyty pilśniowe.

Przed tynkowaniem płyty należy obficie zmoczyć wodą oraz natrzeć powierzchnię płyt szczotką drucianą, przez co uzyskuje się zmechanienie powierzchni płyty i lepszą przyczepność tynku.

Najlepiej jest stosować do tynkowania płyt pilśniowych wewnątrz zaprawę gipsową, która daje bardzo gładką powierzchnię przy grubości tynku około 10 mm.

Jeśli stosuje się zaprawę wapienną to dajemy narzut wapienny, cementowy o stosunku 1:6 lub 1:7, po czym zaprawę wapienną, co łącznie daje grubość tynku około 12 mm.

Wykonanie tynków zewnętrznych na płytach pilśniowych należy wykonywać zaprawę wapienno - cementową na narzucie z zaprawy cementowej w stosunku 1:3 z piasku o grubszych ziarnach.

Grubość zaprawy nie powinna wynosić więcej na ścianach zewnętrznych jak 15 — 18 mm.

Pod tynk zewnętrzny należy stosować płyty impregnowane i płyty te powinny być umieszczone najmniej 60 — 70 cm nad terenem, a to w celu uniknięcia zawilgacania płyt. O ile faseta przy suficie ma być wytynkowana owalnie to należy na ścianach pod sufitem przybić 1 lub 2 paski z płyt porowatych, co znacznie ułatwia i przyspiesza wykonanie fasety i zaoszczędza zużycie zaprawy.

11. Malowanie płyt porowatych można wykonać przy użyciu farb olejnych jak i klejowych. Olejne jednak rzadziej są stosowane, gdyż są kosztowne zwłaszcza, że płyta porowata wchłania dużo farby olejnej.

Przed malowaniem należy powierzchnię ścian wyłożoną płytami porowatymi należycie przygotować zabezpieczając złącza paskami, oraz wyszpachlować miejsca, gdzie są białe gwoździe. Po wyschnięciu szpachłówki i jej wyrównania

szklakiem, maluje się ściany dwukrotnie farbą klejową lub olejną w dowolnym kolorze.

Przy malowaniu olejnym daje się dodatkowo gruntowanie, a następnie maluje się dwukrotnie.

Następnie płytach twardych po zagruntowaniu powierzchni i wyszpachlowaniu spoin i główek gwoździ, maluje się płyty farbą olejną dwukrotnie. Spoiny płyt przy stosowaniu na ścianach lub sufitach płyt twardych bez listew wynoszą od 1 — 2 mm i muszą być dokładnie zaszpachlowane i wygładzone przed pomalowaniem dla uzyskania jednolitej powierzchni. Maluje się płyty twarde na lśniaco lub matowo. Przed malowaniem powierzchnię płyt naciera się szklakiem dla lepszej przyczepności.

12. Tapetowanie płyt porowatych odbywa się na powierzchni uprzednio przygotowanej tak, jak podano wyżej. Tapetowanie nie wymaga stosowania makulatury i tapeta jest przyklejona bezpośrednio do płyt pilśniowych.

Jeśli z góry wiadomo, że płyty mają być tapetowane, to należy płyty przybijać lewą stroną na zewnątrz, gdyż tapetę przykleja się do lewej powierzchni płyty.

Płyty twardych nie tapetuje się.

13. Fornierowanie, lakierowanie i politurowanie płyt pilśniowych twardych.

Płyty pilśniowe twarde można pokrywać dowolnym fornierem szlachetnym, przy czym płyty pilśniowe o gładkiej powierzchni i jednolitej strukturze są idealnym podkładem dla fornieru i nie powodują w przyszłości pęknięć ani pęcherzy powietrznych.

Fornierowanie jednak płyt pilśniowych stosuje się rzadko — przeważnie przy wyrobie mebli. Zazwyczaj płyty pilśniowe twarde, jeśli nie są malowane, to są polerowane woskiem, politurą spirytusową lub pokrywane lakierem nitrocelulozowym. Polerowanie, politurowanie lub lakierowanie płyt pilśniowych jest bardzo ułatwione na skutek twardej i bardzo gładkiej powierzchni, która nie wymaga dodatkowego wygładzania, ani też nie pochłania dużej ilości politur, czy też lakieru.

Przy politurowaniu, czy też lakierowaniu płyt pilśniowych należy postępować tak samo jak i przy drewnie.

Przed wykańczaniem powierzchni płyt przez lakierowanie, czy też politurowanie, należy uprzednio główki gwoździ i spoiny wyszpachlować specjalnie przygotowanym kitem o barwie płyt i powierzchnię wygładzić należycie drobnoziarnistym szklakiem. W wielu wypadkach pozostawiane są płyty porowate w naturalnej fakturze przy zastosowaniu jedynie listew do przykrycia spoin.

Płyty pilśniowych porowatych nie formieruje się.

71.

PISMO OKÓLNE Nr 28

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
DEPARTAMENT ZATRUDNIENIA I PŁAC

z dnia 17 grudnia 1951 r.

w sprawie sprostowania błędów w instrukcji do zarządzenia
Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 157

z dnia 27 października 1951 r.

W instrukcji stanowiącej załącznik do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 157 z dnia 27 października 1951 r. należy sprostować następujące błędy na stronie 3-ciej instrukcji § 5 tabeli zaszerzowanych:

1) poz. 6, kolumna ostatnia, napisano: 189—151,50; powinno być: 189—157,50,

2) poz. 8, kolumna druga, po słowach: „w zarządzie bud. III”. — należy dopisać: „oraz na budowach”.

V.-DYREKTOR DEPARTAMENTU

F. Rosset

72.

PISMO OKÓLNE Nr 37

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
CENTRALNY ZARZĄD ZAOPATRZENIA

z dnia 7 grudnia 1951 r.

w sprawie uporządkowania gospodarki magazynowej.

W związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 420 z dnia 7 listopada 1951 r. w sprawie doraźnego uporządkowania gospodarki magazynowej (Biuletyn PKPG Nr 31) Centralny Zarząd Zaopatrzenia komunikuje:

I. Zagadnienie gospodarki magazynowej zostało uregulowane w skali całego resortu instrukcją o gospodarce magazynowej, stanowiącą załącznik do okólnika Dyrektora Generalnego Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 62 z dnia 20 sierpnia 1951 r. Instrukcja odpowiada wymaganiom § 1 cytowanego na wstępie zarządzenia wobec czego nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia jej aktualizacji.

Przed wszystkimi jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład resortu budownictwa przemysłowego stoi zadanie całkowitego przestrzegania zasad instrukcji i osiągnięcie usprawnienia gospodarki magazynowej.

II. Dla ułatwienia wykonywania postanowień instrukcji okólnik Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 88 z dnia 30 listopada 1951 r. nałożył obowiązek poinstruowania wszystkich pracowników, których praca związana jest z wykonywaniem postanowień instrukcji. Przy instruowaniu należy położyć szczególny nacisk na stronę praktyczną stosowania instrukcji, co odnosi się w pierwszej kolejności do magazynierów.

III. Centralny Zarząd Zaopatrzenia przypomina, że obowiązek kontroli, stosowanie zasad ustalonych w instrukcji o gospodarce magazynowej został podkreślony już w piśmie CZZ 30 sierpnia 1951 r. Znak OZZ-GM-III-51/391/51. Dla skoordynowania akcji na tym odcinku CZZ prosi o:

- włączenie do planów pracy na wszystkich szczeblach organizacyjnych obowiązku planowego przeprowadzania inspekcji gospodarki magazynowej przyjmując za podstawę cytowaną na wstępie instrukcję,
- doraźne sprawdzanie stosowania instrukcji przez specjalnie upoważnionych do tego pracowników,
- podawanie do wiadomości właściwego centralnego zarządu i CZZ stwierdzonych przypadków rażącego niedbalstwa i niestosowania się do instrukcji, niezależnie od kroków, jakie powinny być przedsięwzięte we własnym zakresie.

IV. Dla pogłębiania opracowania zasad gospodarki magazynowej CZZ prosi o zgłaszanie rzeczowo opracowanych i uzasadnionych wniosków mających na celu dalsze usprawnienie gospodarki magazynowej.

Termin zgłaszania wniosków upływa w dniu 31.I.1952 r.

DYREKTOR

Piotr Sałapa

KOMUNIKAT

W Biuletynie PKPG ogłoszono:

W Nr 30 z dn. 22.XI.1951 r., poz. 310 zarządzenie Przewodniczącego PKPG Nr 410 z dn. 22.10.1951 r. zmieniające zarządzenie w sprawie stosowania wzoru umowy ramowej dotyczącej sporządzenia dokumentacji technicznej dla inwestycji, poz. 311 zarządzenie Przewodniczącego PKPG Nr 409 z dn. 24.X.1951 r. w sprawie opracowania planów techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw i innych jednostek planujących na 1952 r., poz. 312 zarządzenie Przewodniczącego PKPG Nr 413 z dn. 27.X.1951 r. zmieniające zarządzenie w sprawie terminów sporządzania dokumentacji technicznej dla robót inwestycyjnych przewidzianych w Planie Inwestycyjnym na 1952 rok, poz. 314 zarządzenie Przewodniczącego PKPG Nr 414 z dn. 31.X.1951 r. uzupełniające zarządzenie w sprawie paszportyzacji przedsiębiorstw przemysłu państwowego, poz. 318 pismo okólne z dn. 27.X.1951 r. w sprawie wykonania zarządzenia Przewodniczącego PKPG i Ministra Finansów z dn. 19.IX.1951 r. w sprawie zasad ubezpieczenia mienia w Transporcie Krajowym przez jednostki gospodarki społecznej, poz. 319 pismo okólne z dn. 29.X.1951 r. w sprawie zatwierdzania preliminarzy wydatków organizacyjno-rozrachunkowych, poz. 320 pismo okólne z dn. 29.X.1951 r. w sprawie zatwierdzenia preliminarzy wydatków organizacyjno-rozrachunkowych, poz. 320 pismo okólne z dn. 29.X.1951 r. w sprawie pokrywania przez banki finansujące inwestycje wydatków związanych z nabyciem i uruchomieniem prototypów.

KOMUNIKAT

W Monitorze Polskim ogłoszono:

W Nr A-96 z dnia 29.XI.1951 r., poz. 1337 uchwała Prezydium Rządu Nr 777 z dn. 17.XI.1951 r. zmieniająca uchwałę w sprawie włączenia do planów inwestycyjnych Centralnych Zarządów Przemysłu budownictwa ośrodków zdrowia w zakładach przemysłowych; poz. 1338 zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 14.XI.1951 r. w sprawie zasad rozliczenia między przedsiębiorstwami wykonawczymi budowlano-montażowymi, a zleciodawcami robót budowlano-montażowych z tytułu kosztów wynikłych z zatrudnienia robotników zamiejscowych; poz. 1339 zarządzenie Ministra Finansów z dn. 16.X.1951 w sprawie ramowego planu kont dla prowadzonych według zasad rozrachunku gospodarczego państwowych przedsiębiorstw przemysłu średniego i wielkiego na rok 1953.

W Nr A-97 z dn. 30.XI.1951 r., poz. 1375 uchwała Prezydium Rządu Nr 775 z dn. 17.XI.1951 r. w sprawie gospodarki ogumieniem samochodowym; poz. 1384 zarządzenie Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dn. 8.XI.1951 r. w sprawie zatwierdzenia przepisów o rozmieszczeniu ładunków w pojazdach samochodowych.

W Nr A-98 z dn. 7.XII.1951 r., poz. 1392 zarządzenie Ministra Finansów z dn. 26.X.1951 r. w sprawie zatwierdzenia taryfy składek za obowiązkowe ubezpieczenie budynków; poz. 1395 zarządzenie Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dn. 9.X.1951 r. w sprawie sposobu zgłaszania za potrzebowania na usługi transportowe i powoływania do ich świadczenia.

Adres Redakcji i Administracji: Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego, Gabinet Ministra, Warszawa, Krucza 24/26

Tel. 636-80. wewn. 307, pok. 123.